

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litera garmond — și timbru de 30 cr. pentru

fie-care publicare.

Cui se credem?

Doi articuli punem mai la vale înaintea publicului cetitoriu, amîndoi din doue foi opoziționale maghiare. Obiectul articulelor nu e politică de țî, e adunarea din Sighetul Marmăției pentru fondul de teatru român. Cu toate aceste ei sînt instructivi. Ei, adevăc articuli, ne descopere lupta între conștiința cea bună și cea rea, care frementă spiriturile în șinul naționalității maghiare.

Ne pare bine de simptomele acestei lupte și am vrea se învingă conștiința cea bună.

Fără comentare și fără a ne hotărî cui se credem i comunicăm pe amîndoi unul lîngă altul.

Eată ce țice „Pesti Napló”, dela 11 August:

După adunarea românească.

O mare parte a oamenilor, cari nu sînt din Marmăția, trăesce în falsul prepus, că elementul preponderant al Marmăției e valahic (oláh.) Din aceasta urmează că valachismul (oláhság) și-a putut valora aici foarte bine influința. În copilăria mea ca marmățian din cap până în picioare, și eu credeam, că Marmăția aparține comitatelor valahicesce și numai mai tîrziu, — după observarea referințelor dintre naționalități — m'am convins despre netemeinicia presupunerii mele.

Valachii abia fac a patria parte din cei 220,000 de locuitori ai comitatului Marmăției. Elementul precumpentoriu este cel rusesc, care dă cifra aprosimativă de 100,000. Și dacă vom detrage suma de 30, 000 de Jidani, restul este: Maghiari și foarte puțini Nemți. (Și apoi românii frate?) Se vede deci, că comitatul Marmăției e foarte poliglot, și la ocuparea multor oficii se cer vaste cunoștințe limbistice.

Impregiurarea, că comitatul a avut caracter valahic, zace în referințele nobiliare. Între ruși sînt foarte puțini nobili, precînd în cea mai mare parte a comunelor cu populație valahică locuitorii își păstrează cu mîndrie încă și acum reminiscențele nobilității. Valachismul a avut proprietăți, a luat parte la alegerile comitatense și la cele de deputat; cei mai mulți eșercitează și astăzi dreptul basat pe nobilime. Și nobilii valachi fiind oameni cu avere purtau oficii înalte, apoi ca oameni cu rang și avere multeori jucau rol de conducători.

Valachismul de aici — cu deosebire în vremea mai veche — nu era bîntuit de idei naționale, cu cât străbat mai daparte vremea trecută, cu atât află figuri mai neoage unguresci în cercul inteligenței. Vorbiau unguresce, cugetau unguresce, se îmbrăcau unguresce atît civilii cît și preoții, și numai în timpul mai nou, la sucreșcența tînără s'a observat, că există pe lume și chestie națională.

A trecut și adunarea societății pentru fondarea teatrului român. Șed la masa mea de scris, mi revoc în memorie întîmplările cestor doue țile trecute, și mă torturează nesce gînduri

vătămătoare (bántó gondolat). În telegramele mele amintisei că unguri și români s'au salutat reciproc au accentuat cu însuflețire concordia, amicitia maghiară valahică și frățietatea. În invălmășala sîrbătorilor și a întîmplărilor n'am putut urmări toate momentele cu atențiune, și nu le-am putut analiza cu sînge rece. Acum este departe de noi Babeș și soții sei, eară conversăm unguresce și vîd, spre mirarea mea, că între eri și ađi este mare deosebire, icoana de eri nu era obicinuită prin Marmăția. Onorațorii nostri, preoții dacă vin la oraș, sau mergem noi la ei, vorbesc unguresce, și numai ici coala se mai rîtăcesce printre ei câte-o idee națională. Noi sîntem dedați cu „éljen” și nu cu „Se trăiască”, ne petrecem între cîntări unguresci, și deși ascultăm câte o cîntare valahică, ea nu e resunetul însuflețirii naționale

Acum însă cei cari am participat la aceste sîrbători ne-am convins, că în alte locuri ale acestei țeri domnesce spirit național valahic, inteligență valahică, și comunică ideile în limbă maghiară, și în loc de a se contopi în maghiarism, se silesc a se rupe tot mai tare din legăturile lui.

Aceasta ne pune pe gînduri.

Societatea fondului de teatru român, care și-a pus de scop înființarea unui fond de teatru valahic, în 13 ani a ținut 13 ședințe în deosebite locuri. Ținerea de ședințe s'au început în Transilvania, în Deva, apoi au venit în Satmare, de aici au sîrit în Timișoara. Au urmat apoi Caransebeșul, Oravița. Reșița, Lugojul, Abrudul, Alba-Iulia, Blașul, Sibiuul, Baia-mare, și acum Sigetul Marmăției. S'au învîrtit prin toate locurile locuite de valachi. Conducătorii afirmă că ei sînt anteluptătorii unei idei culturale, și că Ungaria cîștigă prin cultivarea Valahului. Se nu uităm însă că ei nu se silesc a înmulți numai numărul membrilor fondului de teatru, ci transplîntă idei daco-romanistice în inimile bîtrînilor și ale tinerilor. Arangiază sîrbători naționale valahice, țin adunări valahice, toasturi valahice, și lucrurile aceste, frumoasele cuvinte rostite turbură creerii la mulți.

Sigetul Marmăției nu e oraș valahic, ci e unguresc. Cățiva membrii ai societății o au invitat aici. Membrii veniți din locuri mai depărtate fuseră încuartirați pe la arangieri, la cari au aflat primire cordială. Din comitate streine n'au venit mulți, cu totul au fost 4 civili și 8 preoți. Dintre dnii valachici mai de Doamne ajută din comitat n'au participat la ședința mai mulți de treiđeci. La adunare, banchet și bal, junimea studioasă a dat contingentul cel mai mare.

Se vede deci lămurit că inteligenței valahice de aici nu-i prea convin astfelu de adunări.

De simțeminte patriotice adînc pătrunsul vice-comite din acest comitat Mihálka László sen. asemenea nobil valahic a propus, ca se se facă maibinestipendiipentru ajutorarea studenților și

se lasă teatrulla o parte, și propunerea lui a avut de rezultat, că s'au făcut mai multe subscrieri și spre acest scop. Comitatul și inteligența nu și-a spart capul cu primirea oaspeților. Le a dat pace seși petreacă, însă foarte puțini au participat la petreceri.

De aici se vede, că este totuși oare care cauză, pentru care trebuie se ne ferim de asemenea petreceri (Turnu-Severin?)

Din comitatul nostru au fost mulți la adunare, parte din respect, parte din curiositate. Însă e foarte evident, că dacă va fi se se mai țină aici vre-o dată adunarea nime numai vine. Unii mai participă totuși, căci sînt membrii dela înființare, au luat partela mai multe adunări și trăiesc în idei naționale. Cei lalți însă se vor ferî de asemenea adunări ca de foc, căci ei sînt oameni pa-cinici, linișciți la suflet, se află bine în această patrie frumoasă și nu doresc se producă turburări.

Dintre bărbații principali ai societății au venit aici Vincențiu Babeș și Iosif Vulcan. Babeș, deși fin în manieri, nu este om simpatic în țeară. El este daco-român vestit, și omul se apropie de el cu sfială. Vulcan, ca poet și om, stîrnesce simpatii, însă noi nu ne putem învinge cugetele căci și el face propagandă pertru idei naționale. Societatea lui Babeș i de-roagă mult, căci Babeș o spune pe față că dînsul e daco-român, și numai din silă vorbesce unguresce.

Și cătră mine s'a adretat cu cuvintele: Scii Dta romănesce? Unica bucurie mi a fost că în decursul prîndului a ședut lîngă un bărbat cu poziție înaltă, și n'a prea avut ocașie de a vorbi romănesce. Ca se poată vorbi și în această limbă a ținut nisce toasturi așa lungi încât auditorii, urîndu se de el, începură a conversa, și ast-fel vre-o cățiva frați români strigau ne-întrerupt: „Se auđim!” Și ce vorbea Babeș? Despre spirit romănesc, naționale romănesce și că sînt și români sinceri.

Vulcanu se silia se contrabalanceze pe Babeș. Elocent și frumos a vorbit unguresce, și ca adevărat poet n'a făcut politică. Iau și strigat „Se trăiască” ca nimenui altuia dintre cei preșenți. Și vice-comitele a vorbit unguresce, însă lui Babeș i-a trebuit petrecere valahică, cu vorbiri și cîntări valahice și deși vorbea frumos, neted, și vrea se fie sincer, totuși se ascundea sub viclecuvintele lui sarcasmul mușcătoriu și nia în cea mai mare măsură.

Ce e drept vorbitorii numai eșau din închinări pentru frățietate și concordie, ași jura însă, că vinul nu se strecura pe gîtlej între asemenea cugetări ci cu cugetări rezervate. Un bărbat ca un brad, de o rară frumșețe, Tit Budu, paroch în Șugatag, care înainte de ameađi fu ales de notariu, a mers și de căt Babeș mai departe, și a golit păharul pentru cei ce — și fac cruce la iveală. A vorbit foarte clar, sciu unde a țintit, și dacă l'au aplaudat are a o mulțam publicului numeros, care ea și vecinii mei cu auđit

numai sfîrșitul vorbirei; altmintrea și putea goli păharul fără impresie. Nici n'am acusat pe public pentru asurđitoarele de „bravo” și „Se trăiască.” În sală era foarte cald, noi eram se-toși; tot atâtea cause, pentru cari se puteau bucura de toasturi.

S'a toastat și pentru presa maghiară. Și s'a toastat din partea unuia care spune ce simte. Așa era atunci inspirat. M'am mirat, ca o parte din cei ce vorbesce valahicesce, sciu și franțuzesce.

Din reminiscențele istorice numai numele lui Dragoș a venit pe tapet. Domnul Tit Budu a vorbit de 6 ori și de unspredece ori a amintit numele și pămîntul lui Dragoș. E și frumos pămîntul Marmăției, acela însă nu este al lui Dragoș, căci pe timpul lui Dragoș pe tronul Ungariei ședea Ludovic cel mare, și el era înțelept și viteaz, în privința aceasta nu avea seamîn în țeară. Apoi Dragoș nu se afla bine aici la noi, de aceea a și voit se părăsească țara cu o ceată de oameni, însă viteazul rege s'a dus după el și la silit se se re'ntoarce (?).

Așa dară Babeș a voit se facă propagandă pentru idei naționale. Scim cine sînt prinși în mreajă. Și sperăm că numărul lor nu s'a înmulțit.

Ce priveșce pe bîtrîni, n'avem se ne plîngem, generațiunea tînără însă e crescută în alt spirit. Regiunea aceasta se ține de episcopia din Gherla.

Episcopul din Gherla e un ce-lebru și învîțat și presupunem despre el, că e tot atît de mare patriot maghiar, ca și accentul numelui lui maghiar. (Szabó. N. Tr.)

Nu țicem ca domni clerici tineri se nu vorbiască valahicesce. Limba poporului e cea valahică (?! La început nu erau români.) Trebuie deci se scie bine limba poporului, avem însă de a observa. că ei foarte puțin vorbesce unguresce.

Și această junime cercetează mai regulat adunările fondului de teatru. Vor țice mulți că ei sînt tineri și le plac petrecerile. Și pot petrece, însă printre alte elemente, și dacă ei inspiră aer unguresc, de odată cu aerul unguresc se inspire iubirea mamei comune, a patriei maghiare, nu însă principiile lui Babeș.

Arangiatorii au fost oameni cu tact evitînd ori ce svon mare, și inteligența de aici a lucrat foarte înțelepțesce, că în cea mai mare parte s'a purtat cu resens. În adunare a presidiat Babeș. Babeș voesce de tot altceva, nu cultură valahică. Ungurul, valachul și rusul se fie frați în Marmăția, însă fără mijlocirea lui Babeș et. Comp. și se se împretenescă după cum s'au împretenit și până acuma.

Eată acum ce țice „Egyetértés” dela 12 August:

Adunare romănesce în Marmăția.

Abia am observat adunarea reuniunii pentru teatru român ținută înainte cu câteva țile în Marmăția. Abia ni au venit la cunoștință vivacele toasturi ale domnului Babeș și

Vulcanu cari au cuprins lucruri însemnate vrednice de a le păstra în memorie. Și acum după ce jurnalele de limbă română au vorbit îndetaliu despre serbarea națională din Sighetul Marmației, se ne facem și noi observările noastre.

Contra înființării teatrului național românesc în Ungaria n'avem nici o obiecție. Se fie, și încă cât mai îngrabă. Aceasta o dorim și noi cu Babeș împreună.

În adevăr o dorim. Esprimăm acest cuvânt cu toată bunăvoința, și se poate că compatrioții români se vor fi mirând de aceasta. Noi însă am precumpanit bine acest cuvânt și istoria patriei noastre, cunoștința națurii popoarelor ne-au învățat, că e lucru plăcut pentru români și cu scop pentru noi, dacă va înainta cultura națională românească până la gradul ca se-și poată funda teatru stătătoriu și se-și poată provedea cu cele materiale și artistice.

Frumoasa noastră patrie e țeară poliglotă de mii de ani, și după toate probabilitățile tot poliglotă va rămâne pe timpuri neprevădute. Nu se poate nimici poliglotismul de aici, nu se pot nimici nici semințele cu limbi streine și chiar dacă s'ar putea, nu e de lipsă să se facă.

Noi, și după părerea noastră și naționalitățile din patrie, n'avem lipsă decât de una: deosebitele poporațiuni din patria noastră se trăescă în pretenie și stimă reciprocă, și se fie una în alipirea către patria comună. Susținerea nestirbită a statului maghiar, dezvoltarea independenței și a bunăstării până la punctul extrem (vég-czéljág); aceasta e numai pentru care nu ne punem la tîrg nici cu naționalitățile, nici cu confesiunile. Abstrăgînd dela aceasta suntem gata a face ori ce serviciu împrumutat.

Sîntem gata mai ales la aceea, ca se se desvoalte cultura națională a compatrioților nostri de limbă streină, și să înflorească. Într'aceasta vedem noi cea mai puternică garanție a traiului pacinic comun și a conlucrării armonice spre fericirea patriei comune.

Și adevăr vorbesce Vulcanu predicând aceste principii. Se poate că el presimte acest adevăr cu spirit poetic, noi însă îl recunoaştem judecând matematicesce.

Patria și constituția ei, numai ele sînt astăzi mediul între noi și români, în acestea convenim, spre binele lor trebuie se conlucrăm. Limba nu ne este comună; știința arta modul de cugetare, multilaterală noastră activitate socială nu ne sînt comune, ba nici înrudite nu.

Patria însași și constituția comună silește pe maghiar și român la conviețuire frățească și conlucrare armonică. Și sila nu e numai morală, ci și materială. Noi însă vom se basăm armonia dintre aceste două popoare pe temei pur moral.

Limba nu ne poate fi comună pe toate terenele vieții publice. Însă cultura noastră, arta, modul de cugetare, ele ne pot fi comune, sau cel puțin înrudite în ce privește cuprinsul lor.

Știința în starea sa cea mai înaltă nu cunoaște naționalitate, nu suferă caracter național. Adeverații bărbați de știință nu cunosc durerea pentru originea lor; fără a-ți denega originea și naționalitatea ei formează o familie cu tovarășii lor de limbi străine nesuind spre progres.

Noi maghiarii ne silim ca și pe terenul științelor ce ținem pas cu postulatele culturii progresive. Cultura noastră națională în viața privată, pe terenul literaturii, al învățămîntului public și al oficiilor publice este destul de lătită, e destul de serioasă și nepreocupată. Dacă românii din Ungaria în proporție numerică sînt în stare se producă o asemenea cultură, în momentul în care i vor

produce, mii și mii de bărbați unguri și români se vor înțelege între sine, vor cunoaște în sine națiunea deosebită și vor îmbrățișa cu stimă. Miile de bărbați la noi se află deja, și de aceea dorim cât mai grabnică dezvoltare a culturii naționale române, ca miile de bărbați se fie cât mai curînd și din partea românilor.

Acesta e cazul și la arta națională.

Arta are caracter național. Și nici că există adevărată artă fără caracter național. Fie însă arta ori și cât de națională, îndată ce se ridică la un nivel mai înalt, se dezvoltă în ea elemente comune cu toți oamenii și cu toate națiunile, cari de asemenea interesează și mișcă pe maghiari și pe români.

Maghiarii și Germanii sînt de sute de ani dușmani de moarte în ce privește simțemîntul de rasă. Însă numai masa poporului. Învățații poezii și artistii noștri însă s'au purtat cu amicitie și simpatie către bărbații de știință și artă germani, și încă pe timpurile acelea, când toată stricăciunea politică și economică, venia la noi sub nume german.

Astfel de simțemînt de amicitie și simpatie se va nasce și între bărbații de artă maghiari și români.

Economul nu se bucură mai mult la privirea fructelor plătate și udate de el însuși ca noi, vădînd cu câtă silință năsuiesc românii în masse spre cultură mai înaltă. Massele cari și însușesc cultura, nu mai sînt neamicii unguurului.

Poporul necult și negles semidocției și egoistii lui conducători, acestia sînt neamicii rasei maghiare și ai statului maghiar în Ungaria. Compatrioții germani sînt înaintați în cultură, și pentru aceea pe lîngă unguri ei sînt cetățenii cei mai buni, cei mai credincioși.

De aceea ne bucurăm de mișcări ca cea din Marmația. În măsură cu care se înmulțesc în sinul poporului român bărbați escelenți ca Vulcan, se înmulțesc între ei și amicii rasei maghiare.

Și încă reciproc.

Să se înființeze numai teatru național român. Prin el se fac preoțiar-tei și totodată și amicii culturii și artei unguuresci.

Și dacă se vor înțelege și stima între sine învățații și artiștii a două popoare, popoarele, cari îi vor asculta și urma încă se vor înțelege și stima. Și atunci în locul oarbe emulațiuni va păși emulațiunea nobilă, simțemîntul păcii atributul bărbaților, după cum s'a întemplat în Elveția între Francezi Germani și Italiani.

Revista politică.

Sibiu, în 6 August.

Din Egipt și din Constantinopole vin scirile cele mai importante. Arabi pașa, se dice, că a esoperat dela autoritățile religioase musulmane un decret, prin care sultanul este depus din chalifat și în locul lui este proclamat șeriful cel mare din Mecca. Scirea aceasta venită din Egipt încă nu e confirmată, prin urmare poate fi încă trasă la îndoială.

Mai interesantă este cea dela Constantinopole, după care Poarta otomană ar sta înaintea unui ultimatum din partea guvernului englez. „Times“ spune că ambasadorul englez este însărcinat a spune Porței, că dacă nu se supune condițiilor engleze în privința cooperatiunii, va întrerupe negocierile. Va declara Englitera și Turciei resboiu?

După telegramele sosite ați și în Marocco ar fi izbucnit „resboiul sfânt“ în contra creștinilor.

Societatea pentru înființarea unui fond de teatru românesc.*)

Aceasta societate și-a ținut de astă dată adunarea sa generală în Sighetul Marmației (7 și 8 August n.) Conducătorul adunării a fost dl. V. Babeș, vice-presedintele societății. Raportul prezentat de comitet în prima ședință, cuprinde pe lîngă datele necesare actuale și o repede privire asupra trecutului. Reproducem acest raport în tot cuprinsul său, convinși fiind, că mersul întreprinderii naționale, despre care e vorba va interesa pe fiecare din onostri cetitori:

Raportul comitetului la adunarea generală din M. Sighetu.

Cu inima plină de bucurie ve salutăm în aceasta parte a patriei, frumoasă și bogată de amintiri mărețe, onorabili membrii ai Societății noastre! Bucuria noastră ne vine din două izvoare. Primul este, că vă vedem întruniți într'un număr atât de mare sub flamura aceasta a culturii; al doilea, că vă putem raporta despre un progres îmbucurătoriu, ce Societatea noastră a făcut în puținii ani dela înființarea sa. Cei ce lucrează pentru cultură, probează că țin cont de condițiunile de viață a unei națiuni. Cei ce pot se producă un rezultat multămitoriu, se pot felicita. Societatea noastră, care creează un fond, din care se se poată înființa un teatru național român, are asemenea o naltă problemă culturală. Căci, ce este scopul teatrului? De a fi un organ de frunte pentru poleirea gustului frumos, pentru respândirea moravurilor bune și pentru cultura limbei. Teatrul este o oglindă, în care se reflectează secolii trecuți și în care ne vedem noi înși-ne, cu toate însușirile bune și rele; o școală, în care prin exemple prezentate învățăm a iubi virtutea și a desprețui păcatul, un tribunal necorupt și drept, care pronunță fără cruțare verdictul său. După biserică și școală, teatrul este cea mai importantă instituțiune culturală în o țeară.

Bărbații de frunte a tuturor națiilor au recunoscut aceasta de mult. Au și dat sucursul pentru ca să se înființeze teatre în țările lor. Toate guvernele spriginesc această idee. Nici nu mai este națiune cât de puțin aventată pe calea civilizațiunii, care se n'aibă cel puțin un început de teatru.

Importanța și necesitatea teatrului național s'a recunoscut și s'a simțit și de către români. Dorința de al avé, firește, s'a tradus întâiu în realitate acolo, unde ei puteau dispune de mijloacele necesarii. La Iași se născu teatrul român în anii treideci ai secolului nostru și primii lui conducători au fost: poetul Alexandri și artistul Millo. Amândoi și astăzi columnele teatrului național român. Mai în același timp se făcură mișcări de astă natură și la București, unde Aristia și Heliade Radulescu se puseră înfrunte.

Aici la noi iubirea teatrului național și dorința de a vedé unul, numai prin asistarea la unele reprezentațiuni de diletanți s'a putut manifesta. La sfîrșitul anilor șese deci și la începutul deceniului trecut, trei trupe: a dnei Fanni Tardini și ale dlor Pascali și Millo, veniră și pe la noi a ne delecta cu câteva reprezentațiuni. În timpul mai nou se pare a se forma și la noi o trupă stabilă. Importanța cauzei și efectul produs de aceste trupe au destepat în publicul nostru și mai mult dorința s'avem și noi românii din această țeară un teatru național. Dorința aceasta s'a manifestat prin doi articoli ai lui Iosif Vulcan, publicați în „Familia“ la anul 1869 în nr. 29 și 30, sub titlu: „Se fondăm teatru Național!“ Spre a conduce aceasta întreprindere și spre a se asigura mai bine succesul ei, în

acei articoli s'a propus: „Se compunem undeva un comitet din bărbați de încredere, carele se fie însărcinat a primi ofertele din toate părțile.“ Probai ca această dorință a fost respândită, este, că apelul n'a resunat în pustii. Abia s'a publicat, au și urmat îndată în aceeași foaiă ca echo, mai mulți articoli și alte împărtășiri de consimțire din diversele părți locuite de români*).

Inteligența română din unele locuri nici nu asceaptă înființarea unui comitet pentru administrarea fondului teatral, ei și începu a contribui pentru acest scop, arangiînd baluri, concerte și reprezentațiuni teatrale.

Aceste manifestațiuni ale opiniunii publice îndemnară pe d-nii puțații români, cari se aflau atunci la dieta din Budapesta, că — fără considerațiune la partid — să se întrunească și ca reprezentanții naționali se ia inițiativa unui început pentru realizarea dorinței naționale. Se ținură trei conferințe, toate la dl George Mocioni. Una prealabilă, către finea lui Decemvre 1869; două la 17 și 18 Februarie 1870, la cari fu învitat și autorul articolelor numiți. Resultatul acestor conferințe fu un apel către inteligența română din Budapesta. În acest apel cu datul de 19 Februarie 1870 constatînduse, că „necesitatea înființării unui teatru național pentru românii de dincoace de Carpați se simte de întreaga națiune română“, se invită numita inteligență să ia inițiativa pentru realizarea ideei și spre acest scop să se întruncască la 28 Februarie. Apelul fu semnat de următorii domni: Antoniu Mocioni, George Mocioni, Alesandru Mocioni, Eugeniu Mocioni, Ioan Eugeniu Cucu, Sigismund Popoviciu, Iosif Pop, Dr. Aureliu Maniu, Vichenție Bogdan, Sigismund Borlea, Iosif Hodoș, Ladislau Butean, Basiliu Jurca, Lazar Ionescu, Petru Mihali, Demetrie Ionescu, E. B. Stanescu, V. Babeș și Iosif Vulcan.

Încă înainte de a se întruni această conferință, deputații români puseră în discuțiune cestiunea înființării teatrului român și în parlamentul Ungariei. La desbaterea bugetului ministeriului de interne pentru anul 1870 și anume la pozițiunea unde ministeriul ceru o subvențiune de 59,000 fl, pentru teatrul național din Budapesta deputatul Hodoș propuse să se voteze un ajutoriu de 200,000 fl, și pentru înființarea unui teatru național românesc. Deputatii Babeș, Borlea, Cucu, Alesandru Mocioni și Stanescu spriginiră aceasta propunere. Alții nu.

La conferința convocată pe 27 Faur se adună un public numeros. Președinte fu aclamat dl Gavril Mihali, jude la tribunalul suprem, ear secretariu Iosif Vulcan. Făcînduse istoricul cestiunii, conferința recunoscu unanim necesitatea, decise a lua inițiativa pentru realizare și alese o comisiune de 5 membrii, care se facă un program în privința aceasta. Membrii ai comisiunii se aclamară dnii: V. Babeș, Iosif Hodoș, Petru Mihali, Alesandru Mocioni și Iosif Vulcan. Comisiunea aceasta terminîndu-și lucrarea, o prezentă în a doua conferință, ținută la 28 Martie. Punctul principal al programei fu: Să se formeze o Societate pentru crearea unui fond spre a înființa un teatru național român. Spre acest scop se propuse și conferința primă să se esmită o comisiune de 5 membrii, care se elaboreze un proiect de statute, să l publice în diarele române și la trei luni după publicare se convoace o adunare constituitoare la Deva. Dar și până atunci, comisiunea constituindu se în comitet, avea se emită un apel către publicul românesc, esplicînd mai pe larg intențiunea acestei întreprinderi, se primească ofertele și să se admini-

*) Noi scim că „eho“ n'a fost numai în articuli „Familiei.“ Red. T. R.

streze. Ca membrii ai comitetului se aclamă numiții 5 membrii ai comisiunii. Comitetul se constituie în 5 Aprile 1870, alegându-se președinte Dr. Iosif Hodoș, secretar Iosif Vulcan, însărcinându-se acest din urmă interimar și cu agendele cassarului. Comitetul îndeplinește primul act al îndatoririi sale, adresând la 7 Aprile 1870 un „Apel către publicul românesc” să îmbrățișeze cu căldură aceasta idee. Apoi a compus un proiect de statute, îl publică la 6 Iulie aceluiași an și pe trei luni după publicare convocă adunarea constituitoare la Deva pe zilele de 4 și 5 Octombrie. La aceea adunare, ținută sub presiunea lui Dr. Iosif Hodoș, comitetul făcu istoricul cestiunii, prezintă proiectul de statute și constată, că pentru scopul Societății s'au și făcut oferte în sumă de 3070 fl., și 597 fl. 4 cr., în bani gata. Adunarea luă act cu bucurie de întreprinderea făcută, care mai fu salutată și prin 14 depeșe de felicitare din diverse părți. Iosif Vulcan ceti discursul său intitulat: „De ce voim se avem un teatru național”. Apoi luă cuvântul președintele Hodoș și ceti: „Relațiunea sa despre teatru în țările române”. În ședința a doua statutele se votară și pe temeiul lor, Societatea se constituie interimar. Comitetul se compuse astfel: președinte Dr. Iosif Hodoș, vice-președinte Dr. Alexandru Mocioni, casar V. Babeș, secretar Iosif Vulcan, membri: Alexandru Roman, Petru Mihali și Dr. Iosif Gall. Societatea fu invitată a și ține viitoarea adunare generală la: Abrud, Baia-de Criș, Satmare, Oradea-mare. Se primi Satmarul.

(Va urma.)

Statutele

reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud-sat și giur.

I. Numele.

§. 1. Numele reuniunii este „Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrud-sat și giur”.

II. Scopul.

§. 2. Scopul reuniunii este: a înființa o școală privată română pentru fete în Abrud.

Școala privată română pentru fete, ce se va înființa, are a se întocmi după prescripțiile §§-lor 18—22 ai articolului de lege XXXVIII din 1868, ear de învățători și învățătoare se vor putea aplica numai indiviți români indigeni, s'au proveđuți cu dreptul de indigenat, cari posed calificățiunea prescrisă prin legile de instrucțiune din vigoare. —

Pre cât timp reuniunea nu va avè școala sa proprie, i-va fi permis a concurge cu ajutorul sau moral și material la susținerea altei școale române pentru fete din Abrud, respective a ajuta să se înființeze și susțină un despărțământ anume pentru fete la una din școalele confesionale române din Abrud, în care cas și reserva dreptul de susținere, și conducere, încât privesce în ea în lucru de mână, și economia

III. Mijloacele.

§. 3. Mijloacele pentru realizarea acestui scop sânt:

- bani încurși deja spre acest scop;
- contribuțiile membrilor reuniunii, de toate categoriile;
- venitele petrecerilor, concertelor, sortiturilor, și espozițiunilor ce se vor aranja în favoarea reuniunii;
- eredități legale, și donațiuni, ce i se vor face;
- colecte, ce se vor întreprinde în favorul ei;

§. 4. Capitalul reuniunii se va eloca, s'au în casse de păstrare cunoscute de solide s'au la privați, pre lângă ipotecă pupilară, s'au în valoare publice sigure. —

IV. Membrii.

§. 5. Membrii reuniunii sânt: fundatori, ordinari ajutători, și onorari. —

§. 6. Membru fundator este: fie-care femeie română, care contribuie odată pentru tot-deauna, suma de 10 fl. v. a.

§. 7. Membru ordinaru este: fie-care femeie română, care contribuie pe an o tacsă de 1 fl. v. a.

§. 8. Membru ajutătoriu este: fie-care bărbat român, care contribuie s'au odată pentru tot-deauna 10 fl. v. a. s'au tacsă anuală de 1 fl. v. a.

§. 9. Membru onorariu este: fie-care individ, pe care adunarea generală îl proclamă de atare.

§. 10. Tacsesele membrilor ordinari și ajutători, se respund de odată, și anticipative pe un an.

V. Înscirerea.

§. 11. Receperea de membrii fundatori, ordinari, și ajutători, se efectuează prin comitet, pe baza unei declarațiune subscrise, de cel ce voiesce se devină membru.

§. 12. Membrii onorari se denumesc, prin adunarea generală.

§. 13. Sudiți ai staturilor streini, pot fi numai membrii onorari, și numai cu prealabila încunoscintare, a ministeriului regiu de interne.

VI. Drepturile membrilor.

§. 14. Membrii fundatori și ordinari, participă în adunarea generală cu vot decisiv, cei onorari și ajutători, cu vot consultativ.

§. 15. Calitatea de membru al reuniunii înceată:

- prin moarte;
- prin nerespunderea taxei anuale; și
- prin scurtarea intereselor reuniunii.

VII. Datorințele membrilor.

§. 16. Membrii fundatori ordinari și ajutători, sânt deobligați a plăti taxa prescrisă, și a sprijini tot ce se va întreprinde, pentru realizarea scopului reuniunii.

VIII. Conducerea.

§. 17. Afacerile reuniunii se conduc:

- prin adunarea generală;
- prin comitet.

IX. Adunarea generală.

§. 18. Adunarea generală se convoacă din partea președintei, prin o invitare publică în vre-un țiar român din patrie, cu 15 zile, înainte de întrunire.

§. 19. Adunarea generală ordinară, se va ține în fie-care an la 8/20 Septembrie, având de obiect principal, reviduinea rațiociniilor anului expirat, și statorirea budgetului, pe anul venitor.

§. 20. Adunarea generală estra-ordinară, se poate face în casuri de urgență, s'au mare necesitate, la decisiunea comitetului, și la cererea scrisă și motivată, a 20 membre, cu vot decisiv ai reuniunii.

§. 21. Conclusele adunării generale, se iau cu majoritatea voturilor celor prezenți, afară de concluse referitoare la modificarea statutelor, și la desființarea reuniunii, pentru cari se recer două terțialități a voturilor tuturor membrilor fundatori și ordinari.

Un asemenea conclud va avè numai atunci valoare, dacă obiectul a fost indicat în invitarea publică, cu 15 zile mai înainte. La cas însă dacă prima adunare astfel convocată, nu ar întruni două terțialități a voturilor, e a se convoca în termen de 30 de zile, altă adunare, exclusiv spre scopul acesta, în care apoi se decide, cu majoritatea ebsolută a voturilor celor prezenți.

Alegerea se face cu votare secretă.

§. 22. Agendele adunării generale sânt:

- alegerea comitetului și a bărbaților de încredere;
- reviduinea rațiociniilor, și darea ab-solutoriului;
- desființarea reuniunii;
- modificarea statutelor;
- staverirea budgetului;
- Pertractarea obiectelor subșternute de comitet și a propunerilor din partea membrilor;
- punerea în lucrare a scopului reuniunii;
- staverirea regulamentului afacerilor interne, a reuniunii;
- denumirea membrilor onorari,

§. 23. Despre pertractările adunării generale, se poartă protocol, care se verifică prin o comisiune esmisă, spre scopul acesta.

X. Comitetul.

§. 24. Comitetul se alege pe un period de 3 ani, stă din 12 femei, 5 din Abrud, 5 din Abrud-sat și 2 din jur, cu vot decisiv, și 4 bărbați de încredere, cu vot consultativ.

§. 25. Membrii comitetului se alege dintre membrii fundatori și ordinari, ear' bărbați de încredere se alege, dintre membrii ajutători.

§. 26. Comitetul ține regulat câte o ședință pe lună, poate însă ținea și ședință estra-ordinară, la convocarea președintei s'au a 4 membre.

§. 27. Ședințele se convoacă de către presidentă, prin invitare immanuată fiecărei membre, cel puțin cu 24 oare mai înainte de întrunire.

§. 28. Protocoalele ședințelor comitetului, se verifică prin comitet, în procsima ședință.

§. 29. Spre aducerea de concluse valide, se recere prezența de cel puțin 6 membre, afară de președintă, și majoritatea ab-solută a voturilor celor prezenți.

§. 30. Agendele comitetului sânt:

- alegerea președintei, vice-președintei și cassariței, din sinul seu;
- alegerea secretariului dintre bărbați, și anumit dintre membrii ajutători ai reuniunii;
- primirea membrilor fundatori, ordinari și ajutători;
- asemnarea eroğațiunilor la cassă;
- administrarea averii reuniunii;
- îngrijirea pentru îmulțirea averii reuniunii, prin arangiarea de petreceri, concerte, prelegeri, sortituri, espozițiuni colecte și altele asemenea mijloace, admisibili;
- executarea concluseror adunării generale;
- elaborarea tuturor proiectelor și a mandamentelor privitoare la ajungerea scopului reuniunii, și subșternerea acelora la adunarea generală;
- censurarea rațiociniilor cassariului și subșternerea acestora, prevedența cu observările necesare, la adunarea generală;
- compunerea budgetului, și subșternerea aceluia adunării generale;
- inspecțiunea fiitoare școale private române pentru fete, în ce privesce partea igienică, și administrativă economică, a aceleia.

XI. Oficiali.

§. 31. Oficialii reuniunii sânt:

- Președinta și vice-președinta;
- cassariul;
- secretariul.

Toți se alege pe 3 ani și se pot realege. Toate afacerile oficialilor se îndeplinesc gratuit.

§. 32. Președinta:

- convoacă și conduce adunările generale și ședințele comitetului;
- supraveghierea, executarea concluseror;
- representează reuniunea în afară;
- subscrie dimpreună cu secretariul, asemnările de bani la cassă;
- revede din când în când cassa.

§. 33. Cassarița:

- Poartă esact rațiociniile reuniunii și le subterne comitetului, pentru censurare;
- îngrijesce pentru încassarea punctuală a competențelor reuniunii;
- raportează la fie-care pătrariu de an, despre starea cassei;
- ori când i se cere din partea președintei, ori a comisiunii esmise de comitet, arată toate valorile reuniunii și starea cassei;
- ea poate presta solviri din cassa reuniunii, numai pre baza de assignare în scris subscrise de presidentă, și secretariul reuniunii.

§. 34. Secretariul împlinesce afacerile scripturistice, duce protocoalele adunării generale, și ale ședințelor comitetului. —

XII. Dispozițiuni generali.

§. 35. Reuniunea și Institutul ce-l va înființa, se pune sub potestatea patronală a Archiepiscopului gr. or. din Sibiu, căruia, i compete și dreptul de supra inspecțiune, între marginile legilor de instrucțiune publică. —

§. 36. Planul de organizațiune, și de învățământ al fiitoare școală privată română de fete, se va subterne înaltului ministeriu de culte și instrucțiune publică; ear dreptul de suprema inspecțiune al statului, se va exercita prin inspectorul regiu de învățământ al comitatului.

§. 37. Conform §-lui 20 din articolul de lege XXXVIII ex 1868 se va ținea examen public, și cu o lună înainte se va încunoscintă inspectorul regesc despre aceasta.

§. 38. Afară de evenimente estra-ordinare, și neprevăduite, reuniunea se poate desființa numai în acel cas, dacă numărul membrilor fundatori, și ordinari, ar scădea sub 12.

În casul de atare s'au ori care altă desființare, se vor detrage din averea reuniunii, mai întâin câte 100 fl., cu interese de 6% dela anul înființării încoace, pentru bisericile gr. or. din Abrud, și Abrusat, ear restul se va împărți în 3 părți egale, între numitele biserici și cea greco-catolică din Abrud.

§. 39. Conclusele referitoare la modificarea statutelor, precum și casul desființării reuniunii, și cele referitoare la predarea averii ei, se vor subscrerne înainte de efectuare, ministeriului de interne. —

§. 40. În casul când reuniunea s'ar abate, dela scopul ei precizat în aceste statute, încât prin continuarea activității ulterioare, s'ar periclita statul s'au interesele materiale ale membrilor reuniunii, guvernul va fi îndreptățit, se ordineză investigațiune normală și în cas de lipsă până la finirea aceleia, se suspendă activitatea ei, ear după terminarea acesteia, și conform rezultatului ei, a îndatora reuniunea la cea mai esactă respectare, a statutelor, s'au a o și desființa.

Abrud în 1 Ianuarie 1882.

Ana Gall m. p.,
pres. provisoriă

14389.

Láta a magyar királyi belügy minister.

Buda pesten 1882-évi Martius hó 13-án
a minister helyett

Pronay Adolf s. k.
állam titkár.

Varietăți.

* Aniversarea născerei. Maj. Sale împăratului și regelui s'a serbat aici cu festivitățile îndatinat. În preseară retragere militară cu musică. Dimineața în ziua aniversării 24 salve de tunuri și deșteptare (reveille) cu musică. La 7^{1/2} paradă bisericească în câmp, la care a luat parte garnisioana întregă. După ameași mesă în mai multe localități. Servitiu dăesc a fost în toate bisericile tuturor confesiunilor din loc. Localitățile publice au fost decorate cu flamuri imperătesci, de stat și naționale.

* (Ministrul honveđilor Bella Szende a murit eri la 7 oare dimineața. A fost mai de mult, greu bolnav.

* Alteța Sa archiducele Eugeniu a fost Mercuri oaspele Maj. Sale Regelui României la Sinaia.

* (O epistolă a lui Fr. Deak) Diarele maghiare publică epistola de mai la vale pe care o reproducem în speranța că morala ei o vor găsi cetitorii și cu deosebire cetitoarele noastre.

Pesta 16 Ianuarie 1857.

Scumpă Sid!

„Cu cea mai mare bucurie ți am cetit epistola. Ți mulțamesc mult pentru aducerea aminte și doresc din inimă toate cătemi doresci și Dta mie..

„Mi mărturisesc slăbiciunea. Este o proprietate a oamenilor și doară chiar greșală, că nu sânt îndestuliți nici odată și cu cât e mai mare bucuria, cu atât doresc mai multă; aceasta e și greșala mea.

„Abia ți-am cetit epistola, și îndată am r-flectat, că ea mi-ar fi făcut și mai bună impresie, dacă ar fi fost scrisă unguresce.

"Torentul căzut asupra noastră ne a îngropat toate bucuriile toate speranțele, și din nefericitul naufragiu afară de viețu am rămas numai cu unica comoară, naționalitatea noastră. Dar și această espusă atacurilor dîlnice, e eschisă de pe terenul vieții publice, și o putem cultiva numai unde nu străbate cuvîntul puterii, în îngustul cerc al vieții sociale, și dacă o vom neglija și aici, se perde pe vecie.

"Pentru aceasta mă doare când vîd, că bravele femei maghiare vorbesc și scriu nemșese, căci eu aceasta privesc ca nouă rană în naționalitatea noastră și ca semn amenințătoriu al germanisărei.

"Mă vei erta scumpă Sidi, dacă în loc de mulțămită, vin cu reflecțiile mele.

Stimător amic.

Franciso Deak.

* (Normalistii din Barlad) au cercetat Mercuria și Joia trecută mai multe lucruri de însemnătate din Brașov și apoi Vineri după prânz sau îndreptat spre Codlea. Impresiunea, care au făcut-o elevii d-lui Popescu, atât asupra Românilor, cât și asupra streinilor se poate numi de tot favorabilă. Cu deosebire disciplina acestor viitori dascali a fost mult admirată. De însemnat este interesul ce l-a dovedit fiecare dintrînșii față cu tîrgul de Vineri. Atît produsele naturale, cât și cele artificiale au fost observate și studiate cu deamănuntul. Sâmbătă pînă cîtră seara au umblat Barladeni prin Codlea și prin Vulcan, eară după-aceea s'au dus la Zernesci, unde au cîntat Duminecă dimineața în biserică. Seara la 6 oare a fost o producțiune. Atît corurile și declamațiunile, cât și jocurile au mulțămît pe cei de față cu desăvîrșire. Din Zernesci se întoarse dl. Popescu cu scolarii sei la Brașov și de aici trece pela Predeal în România.

* (Trupa Mocean la Roma). „L'Italie“ dela 5 August scrie: Eri seara, foarte mare succes pentru danțuitorii români, d-nii Mocean, Velescu și două tinere.

Danțuitorii purtau grațiosul costum al țierancelor române. S'ar puté dice, că e costumul țieranilor dela Frosinone puțin orientalisat.

Musică originală, danțuri și mai originale. Publicul a fost atât de încântat încât cu toată căldură egipteană, danțuitorii au trebuit se repete jocul.

Nici o asemenare cu miscarea moale înceată și lîngezindă a danțuitorilor orientaliilor; din contra, danțurile române sînt mai vii.

Bursa de Viena și Pesta
Din 17 August n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.75	119.70
Renta de aur ung. de 4%	88.45	88.45
Renta ung. de hîrtie	87.15	87.15
Împrumut drumurilor de fer ung.	135.15	135.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	91.75	90.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	110.50	110.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	95.50	95.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pămîntului	98.75	98.75
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.25	98.25
Obligațiuni urbariale temeșane	97.50	97.50
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	97.50	97.50
Obligațiuni urbariale transilvane	98.75	98.25
Obligațiuni urbariale croato-slavo-nice	99.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	—	97.50
Sorți unguresci cu premii	118.50	118.55
Sorți de regularea Tisei	—	110.75
Datorie de stat austriacă în hîrtie	77.—	77.—
Datorie de stat austr. în argint	77.65	77.60
Renta de aur austriacă	95.35	95.30
Sorți de stat dela 1860	130.25	130.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	825.—	825.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	322.50	320.50
Acțiuni de credit austr.	317.—	318.70
London (pe polița de trei luni)	119.50	119.40
Scrisuri fonicari ale institutului „Albina“	—	99.75
Argint	—	—
Galbin	5.65	5.64
Napoleon	9.51	9.50
100 marce nemșeci	58.40	58.35

Redactor răspunzător Nicolau Cristea.

Nr. 228

[157] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii de învățătoriu primariu la scoala confesională gr. or. din Bod, protopresbiteratul al II al Brașovului în sensul ordinațiunii consistoriali din 21 Iulie a. c. Nr. 2302 Scol. se escrie concurs pînă în 29 August a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

1. Salariu fics 178 fl. 50 cr.
2. Venitul jumătate dela 10 jugere pămînt menite pentru scoală 50 fl.
3. Venitul celor 3 jugere date în folosirea învățătoriuului dela comună 21 fl. 50 cr.
4. Venitul dela pășunitul a 4 boi 26 fl.
5. Venitul dela didactrul scolarii 25 fl. — Suma 300 fl.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne petițiunile lor instruite conform statutului organic la oficiul protopresbiterat gr. or. al II al Brașovului pînă la termenul sus indicat arătînd că cunosc și limba maghiară.

Bod 1-a August 1882.

În conțelegere cu oficiul ppresbiterat
Comitetul parochial.

Nr. 243.

[158] 2—3.

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al Geoagiului I sunt de a se ocupa următoarele posturi învățătorești:

1. Banpotoc, cu 250 fl salariu anual, quartir grătuit și 4 orgii de lemne din cari se va încălzi și scoala
2. Fornădia, cu 110 fl. salariu anual, quartir grătuit, 1040° loc arător pentru legumi și de un car de cucurus, și 2 orgii de lemne, din cari se va încălzi și scoala.
3. Hărău, cu 150 fl. salariu anual quartir grătuit, și 2 orgii de lemne de foc pentru scoală și învățătoriu, concurențele se fie om necășatorit.
4. Certes cu 150 fl. salariu anual quartir grătuit și lemne de foc de ajuns.
5. Fizes-Barbura cu 100 fl. salariu anual, quartir grătuit în localitatea scoalei și 2 orgii de lemne de foc,
6. Uroi, cu 150 fl. salariu anual și 2 orgii lemne de foc.
7. Voia cu 150 fl., salariu anual și 2 orgii lemne de foc.

Suplicele concursuale la aceste posturi învățătorești, instruite conform statutului org. și regulamentului congresual din 1878, sînt de a se substerne pînă la finea lunei lui August a. c. oficiului protopresbiterat gr. or. al Geoagiului I în Hondol.

Hondol 31 Iulie 1882.

În conțelegere cu comitele parochiali concernente.

Vasilii Pipoș m. p.,
protopresbiter.

Nr. 165

[154] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu la scoala gr. or. confesională în Ilia protopresbiteratul Iliei devenit vacant în urma abdicării fostului învățătoriu, se escrie concurs pînă la 29 August a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

1. În bani gata 250 fl.,
2. Lemne în relut 20 fl.
3. Quartir liber în edificiul scoalei.
4. Grădina de legumi aparținătoare scoalei.

Toți acei indiviți, cari doresc a compete la acest post, au ași substerne petițiunile lor instruite conform statutului organic și a regulamentului congresual din an. 1878 la subscrisul pînă la termenul sus indicat. Cei cari pre lungă limba maternă vor fi versași bine și în limba maghiară vor fi preferiți.

Gurasada în 26 Iulie 1882

În conțelegere cu comitetul parochial
Alecsiu Olariu m. p.,
adm. protopresb.

Nr. 2865. Scol.

[149] 3—3

CONCURS.

Pentru conferirea următoarelor stipendii, devenite vacante, se escrie prin aceasta concurs cu termen pînă la 28 August a. c. st. vechiu.

1. Din fundațiunea Francisc-Iosifeană.

a) un stipendiu de 100 fl pentru ascultători de drepturi la vre o facultate s'au academiă din patriă

b) două stipendii a 60 fl pentru scolari la gimnasiu, scoala reală s'au comercială.

2. Din fundațiunea Cologeană două stipendii a 60 fl pentru studenți români gr. or. la ori ce institut.

Cererile concurenților sînt a se așterne consistoriuului archidieceșan pînă la termenul sus arătat instruite:

a) cu atestat dela oficiul parochial concernent spre legitimare, ca concurențele e român de mărturisirea bisericeii ortodocșe;

b) cu testimoniul scolariu de pe ultimul semestru;

c) cu testimoniul despre starea materială a concurentului s'au a părinților săi.

La conferirea stipendiilor din fundațiunea Cologeană vor fi preferiți studenții din munții apuseni ai Transilvaniei.

Sibiu, 21 Iulie 1882.

Din ședința consistoriuului archidieceșan, ca senat scolastic.

Nr. 328 1882

[155] 3—3

CONCURS.

Cu părinteasca încuviințare a Măritului consistoriu archidieceșan Nr. 1188. B. pentru parochia de a treia clasă Vecerd se escrie de nou concurs cu termenul pînă la 29 August an. cur.

Emolumentele sînt tot cele publicate în primele concursuri și adevă:

1. Casă de locuit cu nămaștiile necesari economice și una grădină de legumi 70 fl.
2. Porțiunea canonică arătură și de fînaș 13¹/₂ jugăre 70 fl.
3. Dela 100 familii câte o claie de grâu a 1 fl. 20 cr., 120 fl.
4. Stola Epatrafirului usitată în protopresbiterat 140. — La olaltă 400 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie vor avea ași așterne petițiunile lor conform prescrișelor statului organic și a regulamentului congresual pentru parochii din anul 1878 oficiul protopresbiterat gr. or. mai jos subscris în termenul indicat.

Nocrichiu, 30 Iulie 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial gr. or.

Grigoriu Maier m. p.
adstr. ppresbital.

Paguba imensă, care a avut-o fabrica cea marei de mobile de fer din Londra a lui Godderidge Brothers and Comp. la falimentul cel de pe urmă a banței din Glasgow, a consternat-o, într'atăta încât s'a hotărît a încuia fabrica și a vinde toate mobilele de fer cari se află în cantități mari și au fost premiate, la toate esposițiunile mai cu seamă cu medalii de aur, cu a patra parte a prețului lor de fabrică. Eu ofer așa dară cele 4000 paturi de fer pentru oameni mari, minunat [de frumoase,

(Paturile seamănă aproximativ cu desenul.)
date mie de sus numita casă în comisiune (toate într'adevăr lucrate frumos și o decorațiune neajunsă pentru fie-care locuință) cu preț fabulos de efin, bucata numai cu 8 fl. (prețul de mai înainte fl. 32.50. — Efectuez prompt și pe lungă anticipațiune și comande singurate, pînă când va ajunge provisiunea, — cu esemplare escelente și fără de defecte.

F. Buganyi [115] 6—12

Deposit de mașine

VIENA, Landstrasse, Krieglergasse.

Paturile de fer au a fi preferate celor de lemn mai cu seamă pentru vară și toamnă, de oarec ele scutesc de parasifi și de necurățenie, sînt cu mult mai trănice și se pot lesne desface și compune.

Scădere de preț!

Pentru-ca și cei mai cu puțin mijloace să-și poată cumpăra folositoarea și pentru ori-ce economie casnică nedispensibila:

Carte de bucate a bucătăriei române etc. ect.

un volum gros de 667 de pagine în 8° broșată, scad prețul de boltă dela 2 fl. 50 cr. la **1 fl. 50 cr.** și me rog de comande prin mandate postale îndată cu banii. Cu trimiterea franco cartea costă cu 25 cr. mai mult, așa dar 1 fl. 75 cr. v. a.

Cu stimă

[151] 3—3

H. Dressnandt,
librar în Brașov.

Publicațiune.

În urma emisului înaltului ministeriu regiu-ung. de culte și instrucțiune publică din a. c. Nr. 3255, prin aceasta se face cunoscut: că în semestrul de eamnă se deschide cursul învățămîntului la **institutul reg. ung. de moșit în Sibiu în 1 Octomvre c. n. 1882.** Primirea la acest curs va avé loc dela **1—8 Octomvre** în localitatea scoalei din *Strada iernei* (Wintergasse) Nr. 26 pe lungă producerea atestăului de botz și de moralitate.

Sibiu, 20 Februarie nou 1882.

[150] 2—6

Directiunea.

500 Marce.

Legrand, chemicul, a făcut o invențiune foarte importantă.

Aceasta este tinctura de bătăuri (ochi de găină), care în 3 zile, fără de cea mică durere, vindecă ori ce bătătură din rădăcină și statornic, pentruce inventatoriuul garantează într'atăta, că acelaia, care după întrebuițarea tincturei, va mai avé bătăuri i plătesc un premiu de **500 marce.** Se poate susține cu drept cuvînt, că acesta e mijlocul unic, care dă rezultate **sigure.** Prețul pr. flacon incl. pemsulul și instrucțiunea de întrebuițare, precum și trimiterea francată, **1 fl.** Se află veritabilă numai la inventator: **Legrand.** Cöln Rh Eigelstein 61. [144] 4

Praturile musante lacsative din Elöpatak

conțin compozițiunile chemice solutive ale apelor minerale renumite din Elöpatak.

Un efect eminent au aceste praturi la catar de stomach, spasmodi de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsa de apetit, arsură în gât, umflături de ficat și splină, îngroșarea ferei, petri în feare și gălbinare la respirarea grea și baterea de inimă, gazuri în testine, boala apei, hemoroide, la afecțiuni cataralice ale rerunchilor, a beșice și canalului de urină, în contra formărei de nêsip, la catare cronice și umflături ale matricei, curgere, dispozițiune la versare de sânge, la amețeli, suirea sîngelui cătră cap și cătră piept.

Aceste praturi întrec în efect atât **sarea scumpă de Karlsbad,** cât și **praturile lui Seidlitz.**

Prețul unei scătuițe ce cuprinde 12 dose cu îndreptariul spre folosire cu tot **1 fl.**

Depositul general: În Brașov la apotecariul **Szava;** în Sibiu la **F. A. Reissenberger,** comerciant. [88] 12—12